

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
DELEGATURA W GDAŃSKU

LGD.410.7.2.2024

Pan
Rafał Teterka
Wójt Gminy Główny

Urząd Gminy Główny
ul. Kościuszki 8, 76-220 Główny

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

P/24/076 – Realizacja programu „Granty PPGR – Wsparcie dzieci i wnuków byłych pracowników PGR w rozwoju cyfrowym”

I. Dane identyfikacyjne

Jednostka kontrolowana	Urząd Gminy Główczyce, ul. Kościuszki 8, 76-220 Główczyce (dalej: „Urząd”)
Kierownik jednostki kontrolowanej	Rafał Teterka, Wójt Gminy, od 7 maja 2024 r. W okresie objętym kontrolą funkcję kierownika jednostki poprzednio pełnili: Danuta May, Wójt Gminy, od 21 listopada 2018 r. do 7 maja 2024 r.
Zakres przedmiotowy kontroli	1. Przygotowanie gminy do złożenia wniosku o przyznanie grantu w ramach programu „Granty PPGR”. 2. Realizacja umowy o powierzenie grantu.
Okres objęty kontrolą	Lata 2020-2024 (II kwartał). Dla realizacji celów kontroli mogą być wykorzystane dane i dokumenty z okresu wcześniejszego i późniejszego w zakresie związanym z przedmiotem kontroli.
Podstawa prawna podjęcia kontroli	Art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli ¹
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Gdańsku
Kontroler	1. Piotr Lewandowski, doradca techniczny, upoważnienie do kontroli nr LGD/81/2024 z 20.05.2024 (akta kontroli str.1-5)

¹ Dz. U. z 2022 r. poz. 623, dalej: ustawa o NIK

II. Ocena ogólna² kontrolowanej działalności

OCENA OGÓLNA

Przygotowanie gminy Główny (dalej: „Gmina”) do udziału w programie „Granty PPGR – Wsparcie dzieci i wnuków byłych pracowników PGR w rozwoju cyfrowym” (dalej: „Program lub Projekt”) było wynikiem powstania możliwości wsparcia społeczności lokalnej jaką dawał Program. Gmina nie prowadziła rozeznania w zakresie potrzeb potencjalnych beneficjentów Programu. Potrzeby te zaspakajano poprzez umożliwienie wyboru rodzaju sprzętu komputerowego przez beneficjenta na etapie składania oświadczenia o chęci uzyskania wsparcia w ramach Programu. Gmina posiadała rozeznanie w zakresie potencjalnych potrzeb mieszkańców w zakresie sprzętu komputerowego dla uczniów szkół nabyte podczas uprzednio realizowanych programów wsparcia w tym zakresie oraz problemów zgłaszanych w trakcie nauki zdalnej prowadzonej w trakcie pandemii COVID-19. W proces przyjmowania i weryfikacji oświadczeń dotyczących uzyskania wsparcia zaangażowano pracowników komórek organizacyjnych Urzędu, którzy weryfikacje danych we wnioskach prowadzili zarówno w oparciu o dane Urzędu jak i podmiotów zewnętrznych. Nabór oświadczeń do Programu zorganizowano w sposób umożliwiający terminowe złożenie wniosku o przyznanie grantu.

Gmina podjęła skuteczne działania w celu uzyskania efektywnego wsparcia uprawnionych mieszkańców w ramach środków finansowych pozyskanych z Programu. Skutecznie udzielano zamówień publicznych w celu pozyskania sprzętu komputerowego, jednakże nie ustrzeżono się od nieprawidłowości w postaci dokonania wyboru oferty, która podlegała odrzuceniu jako niezgodna ze specyfikacją warunków zamówienia (dalej: „SWZ”). Umowy na dostawę laptopów zostały zrealizowane terminowo. Odbiorcom końcowym zapewniono ten sam rodzaj sprzętu oraz warunki do nieodpłatnego usuwania usterek sprzętu w okresie jego gwarancji. Wniosek rozliczający otrzymany grant zawierał dane wynikające z dokumentacji źródłowej. Wprowadzono wymaganą procedurę służącą utrzymaniu efektów Projektu oraz egzekwowano wynikające z niej obowiązki.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego oraz oceny cząstkowej³ kontrolowanej działalności

OBSZAR

1. Przygotowanie gminy do złożenia wniosku o przyznanie grantu w ramach programu „Granty PPGR”.

Opis stanu faktycznego

1.1. Przed przystąpieniem do programu „Granty PPGR – Wsparcie dzieci i wnuków byłych pracowników PGR w rozwoju cyfrowym” (dalej: „Program”), gmina Główny (dalej: „Gmina”) nie prowadziła rozeznania potrzeb potencjalnych beneficjentów w zakresie sprzętu komputerowego i dostępu do Internetu. Jak wyjaśnił Wójt, potrzeba zakupu sprzętu komputerowego wynikała z sytuacji związanej z rozprzestrzenieniem się wirusa SARS-CoV-2 oraz trwającą w szkołach nauką zdalną.

Gmina brała udział w niżej wymienionych programach związanych z wyposażeniem uczniów w sprzęt komputerowy:

² Najwyższa Izba Kontroli formułuje ocenę ogólną jako ocenę pozytywną, ocenę negatywną albo ocenę w formie opisowej.

³ Oceny cząstkowe to oceny działalności w poszczególnych obszarach badań kontrolnych. Ocena cząstkowa może być sformułowana jako ocena pozytywna, ocena negatywna albo ocena w formie opisowej.

- Zdalna Szkoła wsparcie Ogólnopolskiej Sieci Edukacyjnej w systemie kształcenia zdalnego⁴ – 30 uczniów otrzymało laptopy,
- „Zdalna Szkoła+ w ramach Ogólnopolskiej Sieci Edukacyjnej”⁵ - 110 uczniów otrzymało tablety,
- Laptop dla ucznia⁶ – 41 uczniów otrzymało laptopy

(akta kontroli str.6-235, 908-911)

1.2. Dane potrzebne do przystąpienia do Programu i jego realizacji, w zakresie liczebności i rozmieszczenia populacji rodzin byłych pracowników PPGR⁷ z terenu Gminy, Urząd pozyskiwał z zasobów własnych oraz w wyniku konsultacji z Krajowym Ośrodkiem Wsparcia Rolnictwa.

(akta kontroli str.6-242, 908-911)

1.3. Do realizacji zadań związanych z udziałem Gminy w Programie zaangażowano w Urzędzie m.in. pracowników: na stanowiskach: ds. pozyskiwania środków unijnych (odpowiedzialny za Projekt), ds. księgowości podatkowej i windykacyjnej, ds. księgowości i rozliczeń opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi oraz pracowników USC⁸.

W realizacji zadań związanych z udziałem Gminy w Programie uczestniczyły również:

- Zespół Szkolno-Przedszkolny w Główczykach;
- Zespół Szkolno-Przedszkolny w Żelkowie;
- Szkoła Podstawowa im. J. Tuwima w Poblöciu;
- Szkoła Podstawowa im. Jana Kochanowskiego w Stowiecinie.

Zadania związane z udziałem Gminy w Programie wykonywano m.in. na podstawie opracowanej w Urzędzie procedury, w celu weryfikacji informacji zawartych w oświadczeniach. Jednostki organizacyjne Gminy wykonywały ww. zadania na ustne polecenie Wójta Gminy.

(akta kontroli str.6-242, 908-911)

1.4. Informacje o Programie zamieszczano na profilu Facebook Gminy⁹ oraz na jej stronie internetowej. Dodatkowo szkoły informowały rodziców poprzez portal Librus. Jak wyjaśnił Wójt, osoby zainteresowane Programem, o którym dowiedziały się np. z telewizji, bądź z lokalnego środowiska zasięgały informacji od pracownika Urzędu wyznaczonego do realizacji zadania.

Na stronie internetowej Gminy oraz we wpisie na profilu Facebook zawarto informacje o zamiarze przystąpienia Gminy do Programu, w ramach którego będzie finansowany zakup sprzętu komputerowego wraz z dostępem do Internetu dla dzieci byłych pracowników PGR-ów. W ogłoszeniu zawarto odesłanie do strony internetowej z regulaminem Programu oraz informacje, gdzie mogą zgłaszać się osoby zainteresowane i chcące wziąć udział w Programie, jak również wskazano graniczną datę przyjmowania oświadczeń.¹⁰

(akta kontroli str.6-242, 908-911)

1.5. Przyjmowanie oświadczeń odbywało się w Urzędzie. Za ich przyjmowanie odpowiedzialny był pracownik ds. pozyskiwania środków unijnych, w którego zakresie

⁴ Projekt realizowano w okresie od 27 kwietnia do 27 października 2020 r.

⁵ Projekt realizowany był przez sześć miesięcy od daty podpisania umowy tj. 26 czerwca 2020 r.

⁶ Umowę przekazania sprzętu Wójt podpisał 02 października 2023 r.

⁷ Państwowe Przedsiębiorstwo Gospodarki Rolnej

⁸ Urząd Stany Cywilnego

⁹ W dniu 6 października 2021 r.

¹⁰ Zgodnie z treścią ogłoszenia, oświadczenia można było składać do 20 października 2021 r.

obowiązków znajdowało się przygotowanie wniosku o dofinansowanie w ramach Programu. Przyjmowanie oświadczeń odbywało się również w szkołach znajdujących na terenie Gminy. Weryfikacja oświadczeń odbywała się na podstawie procedury przygotowanej przez Urząd w oparciu o dane własne oraz pozyskane z KOWR. Oświadczenia można było składać w okresie od 6 do 22 października 2021 r.

(akta kontroli str.6-242, 908-911, 927-938)

1.6. W trakcie realizacji Programu złożono 666 oświadczeń z czego ostatecznie 15 rozpatrzono negatywnie. Gmina nie prowadziła dodatkowego naboru wniosków w ramach realizacji Programu. W wyniku otrzymania uzupełnienia danych z KOWR, cztery oświadczenia pierwotnie zweryfikowane negatywnie zostały zakwalifikowane jako zweryfikowane pozytywnie. Dzieci i uczniowie ujęci w złożonych oświadczeniach, zakwalifikowani do otrzymania wsparcia, zamieszkiwali na terenie Gminy.

W trakcie naboru oświadczeń zwracano się do organizatora o wyjaśnienie zapisów dokumentacji konkursowej, dotyczącej beneficjentów końcowych, w zakresie:

- kwalifikacji do Programu dzieci, których członkowie rodzin pracowali w Spółdzielniach Kółek Rolniczych, współpracujących z PGR-ami,
- kwalifikacji dzieci będących w tzw. „zerówkach”,
- statusu sprzętu komputerowego przekazanego beneficjentom Programu.

W wyniku powyższych uzgodnień do wsparcia Programem zakwalifikowano 42 dzieci odbywających roczne przygotowanie przedszkolne¹¹.

Badaniem objęto 84 oświadczenia, w tym 66 zweryfikowanych pozytywnie i 18 zweryfikowanych negatywnie (odrzuconych)¹². W wyniku badania oświadczeń pozytywnie zweryfikowanych ustalono, że:

- wszystkie oświadczenia złożono na aktualnym formularzu wraz z aktualnymi formularzami dotyczącymi przetwarzania danych osobowych, zawierały one dane umożliwiające ich weryfikację przez pracownika Urzędu w zakresie możliwości uczestniczenia ucznia, którego dotyczyły, w Programie,
- w żadnym ze zbadanych przypadków Urząd nie wzywał pisemnie do uzupełnienia dokumentacji i wyjaśnienia danych zawartych w oświadczeniu,
- w 44 oświadczeniach, jako nazwę szkoły wskazano zespół szkół, a uczęszczanie ucznia do danej szkoły weryfikowano na podstawie dołączonych zaświadczeń ze szkoły oraz w oparciu o informacje zgromadzone przez pracownika Urzędu,
- w 51 przypadkach, w związku z niezłączeniem do oświadczenia dokumentów potwierdzające zatrudnienie wstępnych w PPGR, występowało do KOWR o informację w tym zakresie,
- do weryfikacji danych zawartych w oświadczeniach, takich jak: pokrewieństwo wstępnych pracujących niegdyś w PGR z uczniem, miejsce zamieszkiwania tych wstępnych na terenie gminy lub miejscowości w której funkcjonowało PPGR¹³, miejsce zamieszkania ucznia na terenie gminy lub miejscowości w której funkcjonowało PPGR oraz uczęszczanie do szkoły podstawowej lub ponadpodstawowej, wykorzystywano m. in. informacje z KOWR, szkół, oraz dane będące w gestii Urzędu w tym z systemu PESEL, ewidencji ludności, ewidencji rozliczeń za odpady komunalne GOMiG,

¹¹ Wyłączenie o dzieci z oddziałów przedszkolnych w szkołach podstawowych

¹² W czterech przypadkach po uzupełnieniu dokumentacji przez KOWR oświadczenia zostały zweryfikowane pozytywnie.

¹³ Miejsce zamieszkania b. pracownika PGR w „miejscowości PPGR” lub „gminie PPGR” sprawdzano na podstawie załączonych dokumentów oraz informacji z KOWR.

- we wszystkich przypadkach nieotrzymanie przez ucznia na własność lub w drodze użyczenia komputera stacjonarnego lub przenośnego zakupionego ze środków publicznych, lub środków organizacji pozarządowych lub zwrotu kosztów lub dofinansowania zakupu tych rzeczy weryfikowano na podstawie pisemnego zaświadczenia ze szkoły, do której uczeń uczęszczał oraz zaświadczeń z Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa (dalej „ARiMR”).

Pracownik Urzędu, odpowiedzialny za weryfikację oświadczeń 02 grudnia 2021 r. w trakcie rozmowy telefonicznej z Biurem Powiatowym ARiMR uzyskał informację, że Gmina nie ma podstaw prawnych do uzyskania od ARiMR informacji czy osoby, które złożyły oświadczenia, nie dostały z ARiMR sprzętu komputerowego lub dofinansowania do zakupu sprzętu komputerowego lub zwrotu kosztów za zakup sprzętu komputerowego w latach 2020 i 2021¹⁴.

W związku z powyższym na Gminnej stronie Internetowej oraz w mediach społecznościowych zawarto informację o konieczności uzupełnienia następujących dokumentów:

- rolnicy z Gminy Główny, którzy złożyli oświadczenia w Konkursie Grantowym „Granty PPGR”, powinni dostarczyć do Urzędu zaświadczenie z ARiMR o nieotrzymaniu dofinansowania na zakup sprzętu komputerowego w ramach naboru wniosków z ARiMR w 2020 r.¹⁵,

- osoby, które złożyły oświadczenia dla ucznia uczęszczającego do szkoły spoza terenu Gminy Główny, aby dostarczyły:

zaświadczenie ze szkoły, do której uczęszcza dziecko o nieotrzymaniu na własność lub w drodze użyczenia w roku 2020 i 2021 sprzętu komputerowego zakupionego ze środków publicznych lub środków organizacji pozarządowych lub zwrotu kosztów, lub dofinansowania tych rzeczy;

lub zaświadczenie ze szkoły o zwrocie sprzętu komputerowego, które uczeń otrzymał w drodze użyczenia w roku 2020 i 2021, zakupionego ze środków publicznych lub środków organizacji pozarządowych¹⁶,

- osoby, które złożyły oświadczenia na dzieci z orzeczeniem o niepełnosprawności, aby dostarczyły do Urzędu zaświadczenie z PEFRON o nieotrzymaniu sprzętu komputerowego lub dofinansowania na zakup sprzętu komputerowego w latach 2020 i 2021.

Dokumenty należało dostarczyć do Urzędu w nieprzekraczalnym terminie 13 grudnia 2021 r., a ich niedostarczenie stanowiło podstawę do odrzucenia wniosku.

W wyniku badania oświadczeń zweryfikowanych negatywnie ustalono, że:

- cztery odrzucono z powodu braku dokumentu poświadczającego zatrudnienie wstępnych w PGR¹⁷,

- cztery odrzucono z powodu braku pokrewieństwa potencjalnego beneficjenta Programu z osobą zatrudnioną w PGR,

- pięć odrzucono z powodu braku potwierdzenia nieotrzymania na własność w drodze użyczenia, sprzętu komputerowego zakupionego ze środków publicznych lub ze

¹⁴ Treść rozmowy został a potwierdzona notatką służbową z 02 grudnia 2021 r.

¹⁵ Był to nabór wniosków dla rolników posiadających minimum dwoje dzieci w wieku do 18 roku życia uczących się w szkole podstawowej lub ponadpodstawowej w roku szkolnym 2020/2021.

¹⁶ Dotyczy m.in. programów „Zdalna Szkoła” i „Zdalna Szkoła +”.

¹⁷ Nie otrzymano również potwierdzenia z KOWR o fakcie zatrudnienia tych osób w PGR.

środków organizacji pozarządowych lub zwrotu kosztów lub dofinansowania tych rzeczy, w ostatnim roku oraz roku poprzedzającym nabór,

- jedno odrzucono z powodu braku potwierdzenia zamieszkania na terenie PPGR,
- w jednym przypadku oświadczenie dotyczyło osoby pełnoletniej uczęszczającej do LO dla dorosłych z jednoczesnym brakiem dokumentu poświadczającego zatrudnienie wstępnym w PGR,
- składającym oświadczenia umożliwiono ich uzupełnienie lub złożenie wyjaśnień poprzez wezwania telefoniczne albo pisemne.

Do Urzędu nie wpłynęły skargi dotyczące przebiegu weryfikacji oświadczeń.

(akta kontroli str. 6-310, 908-911, 913-923, 927-938, 969-1041)

1.7. Według danych zawartych w ostatecznej wersji wniosku¹⁸ o przyznanie wsparcia w ramach Programu:

- szacowana liczba podmiotów objętych wsparciem wynosiła 645¹⁹,
- przewidywano zakup 645 laptopów o szacunkowej wartości jednostkowej 2,5 tys. zł (łącznie 1 612,5 tys. zł) oraz oprogramowania o wartości jednostkowej 0,65 tys. zł (łącznie 419,3 tys. zł)
- wartość ubezpieczenia sprzętu szacowano na 0,06 tys. zł za sztukę (łącznie 38,7 tys. zł).

Łączna wartość wsparcia, o którą występowała Gmina w ramach Projektu wyniosła 2 070,5 tys. zł.

W związku z trudnościami związanymi z ubezpieczeniem sprzętu w wyżej wskazanej ilości, 14 czerwca 2022 r. Gmina wystąpiła z wnioskiem o zgodę na rezygnację z ubezpieczenia i przeznaczenia pierwotnie planowanej na ten cel kwoty na zakup komputera, zwiększając tym samym jego cenę. Zadano również pytanie o możliwość zakupu akcesoriów peryferyjnych za środki pochodzące z oszczędności, które powstały w wyniku realizowanych przetargów w ramach Programu. W obu przypadkach otrzymano potwierdzenie możliwości wydatkowania środków w ramach Programu w wyżej opisany sposób.

Do wniosku dołączono dane grantobiorcy oraz dane wnioskodawców.

W związku z wezwaniem do złożenia wyjaśnień oraz skorygowania rozbieżności w załączonej do wniosku pliku zawierającym dane wnioskodawców, Gmina w dniu 01 lutego 2022 r. wyjaśniła, że we wskazanym wierszu tabeli w rubryce „Potwierdzenie linii pokrewieństwa” omyłkowo zaznaczono TAK, a powinno być NIE w związku z powyższym liczba osób wskazana pierwotnie we wniosku nie zmieniła się i wynosiła 645 osób.

(akta kontroli str. 280-310)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości

OCENA CZĄSTKOWA

Przygotowanie Gminy do udziału w Programie było wynikiem powstania możliwości wsparcia społeczności lokalnej jaką dawał Program. Gmina nie prowadziła rozeznania w zakresie potrzeb potencjalnych beneficjentów Programu. Gmina posiadała rozeznania w zakresie potencjalnych potrzeb mieszkańców w zakresie sprzętu komputerowego dla uczniów szkół nabyte podczas uprzednio realizowanych

¹⁸ Wniosek w pierwotnej postaci złożono 16 grudnia 2021 r.

¹⁹ Wg. danych z zatwierdzonego wniosku aplikacyjnego.

programów wsparcia w tym zakresie oraz problemów zgłaszanych w trakcie nauki zdalnej prowadzonej w trakcie pandemii COVID-19. W proces przyjmowania i weryfikacji oświadczeń dotyczących uzyskania wsparcia zaangażowano pracowników komórek organizacyjnych Urzędu, którzy weryfikacje danych we wnioskach prowadzili zarówno w oparciu o dane Urzędu jak i podmiotów zewnętrznych. Nabór oświadczeń do Programu zorganizowano w sposób umożliwiający terminowe złożenie wniosku o przyznanie grantu. W trakcie kontroli NIK nie stwierdzono nieprawidłowości w zakresie przygotowania Gminy do udziału w Programie oraz prawidłowości weryfikacji oświadczeń w zakresie objętej kontrolą losowo dobranej do badania dokumentacji.

OBSZAR

Opis stanu faktycznego

2. Realizacja umowy o powierzenie grantu.

2.1 Umowę o powierzenie grantu nr 1939/2022 w ramach Programu Operacyjnego Polska Cyfrowa na lata 2014-2020 Osi Priorytetowej V Rozwój cyfrowy JST oraz wzmocnienie cyfrowej odporności na zagrożenia REACT-EU działania 5.1. Rozwój cyfrowy JST oraz wzmocnienie cyfrowej odporności na zagrożenia dotycząca realizacji projektu grantowego „Wsparcie dzieci z rodzin pegeerowskich w rozwoju cyfrowym – Granty PPGR” pomiędzy Skarbem Państwa, w imieniu którego działało Centrum Projektów Polska Cyfrowa, a Gminą zawarto w dniu 17 maja 2022 r. (dalej: „Umowa”)²⁰

Przedmiotem Umowy było przyznanie Gminie dofinansowania w kwocie 2 070,5 tys. zł tys. zł, stanowiące 100% kwoty wydatków kwalifikowalnych projektu, do zakupu 645 laptopów o wartości 1 612,5 tys. zł, 645 szt. oprogramowania o wartości 419,2 tys. zł oraz ich ubezpieczenia o wartości 38,7 tys. zł. Gmina zobowiązała się m.in. do:

- zakupu sprzętu/ usług/ oprogramowania opisanego w zatwierdzonym wniosku i ubezpieczenia oraz przekazania sprzętu na własność i usług nieodpłatnie na podstawie stosunku prawnego,
- realizacji zakresu rzeczowego w terminie 10 miesięcy od dnia podpisania umowy,
- utrzymania efektów Projektu, w tym do opracowania oraz wdrożenia procedury monitorowania utrzymania efektów przez okres dwóch lat od zakończenia Projektu,
- pomiaru wartości wskaźników określonych we wniosku o przyznanie grantu – tj. wskaźników produktu oraz przedkładania przez minimum dwa lata od zakończenia Projektu informacji o osiągniętych wskaźnikach na żądanie Operatora, Beneficjenta lub Instytucji Zarządzającej Programem Operacyjnym Polska Cyfrowa.

Zgodnie z § 15 pkt 2 umowy o powierzenie grantu Gmina uprawniona była do wprowadzenia zmian w Projekcie prowadzących do zmian wskaźników i efektów projektu w zakresie zgodnym z dokumentacją konkursową. Uzasadnienie zmiany należało przekazać wraz z wnioskiem rozliczającym grant. W związku z trudnościami w ubezpieczeniu pozyskiwanego w ramach Programu sprzętu komputerowego, Gmina dokonała zmiany polegającej na rezygnacji z ubezpieczenia sprzętu i przeznaczeniu środków na ten cel oraz środków z oszczędności poprzetargowych na zakup dodatkowych 4 laptopów oraz akcesoriów komputerowych do wszystkich zakupionych laptopów. Łącznie zakupiono 651 laptopów wraz z oprogramowaniem i akcesoriami, które przekazano uczniom.

²⁰ Wójt cyfrowo podpisał umowę 6 kwietnia 2022 r.

2.2. W ramach realizacji Programu Urząd przeprowadził dwa postępowania o udzielenie zamówienia publicznego na dostawę laptopów oraz jedno na dostawę laptopów i akcesoriów komputerowych.

Pierwsze postępowanie o oznaczeniu ZP.271.07.2022 pn. „Dostawa laptopów w ramach projektu grantowego Cyfrowa Gmina – Wsparcie dzieci z rodzin pegeerowskich w rozwoju cyfrowym – Granty PPGR” przeprowadzono w ramach przetargu nieograniczonego. Zamawiający przeprowadził analizę potrzeb, opierając się na rozeznaniu możliwości zakupu laptopów, analizując oferty sklepów komputerowych. Podstawowym kryterium był maksymalny jednostkowy próg kwotowy określony w Projekcie na zakup sprzętu komputerowego. Analizę datowano na 28 marca 2022 r. Wójt 29 czerwca 2022 r. powołał czteroosobową komisję do przeprowadzenia postępowania, w skład której wchodził m.in. informatyk zatrudniony w Urzędzie. Postępowanie wszczęto 30 czerwca 2022 r. przekazując ogłoszenie Urzędowi Publikacji Unii Europejskiej. Zamówienie ujęto również w planie postępowań o udzielenie zamówień zamieszczonym w Biuletynie Zamówień Publicznych oraz na stronie internetowej zamawiającego. Graniczny termin składania ofert wyznaczono na 05 sierpnia 2022 r. do godz. 9:00, a ich otwarcie nastąpiło wyznaczonego dnia o godz. 9:30. Wójt oraz członkowie komisji złożyli oświadczenia, o których mowa w art. 56 ust. 4 ustawy z dnia 11 września 2019 r. Prawo Zamówień Publicznych²¹ (dalej: „upzp”) w terminach określonych w art. 56 ust. 5 i 6 upzp. Przedmiot zamówienia został opisany zgodnie z zasadami określonymi w art. 99 – 103 upzp. W SWZ zawarto wymóg, aby oprogramowanie biurowe posiadało funkcjonalność obsługi poczty elektronicznej i kalendarza. W trakcie postępowania w wyniku korespondencji z wykonawcami zrezygnowano jednak z tego wymogu dopuszczając jako wystarczający pakiet oprogramowania biurowego nieposiadającego tej funkcjonalności. W postępowaniu przyjęto dwa kryteria oceny i wyboru ofert: kryterium 1 – cena oferty brutto o wadze 60% i kryterium 2 – okres gwarancji o wadze 40%. W terminie określonym przez zamawiającego wpłynęło osiem ofert. Żadnej ze złożonych ofert nie odrzucono, a wybrana oferta uzyskała największą liczbę punktów według kryteriów ogłoszonych przez zamawiającego. Informację o złożonych ofertach opublikowano na platformie zakupowej 05 sierpnia 2022 r., a informację wyborze najkorzystniejszej oferty 25 sierpnia 2022 r. Umowę z wykonawcą zawarto 08 września 2022 r. Ogłoszenie o udzieleniu zamówienia przekazano Urzędowi Publikacji Unii Europejskiej 5 października 2022 r.

Drugie z ww. postępowań, o oznaczeniu ZP.271.15.2022, zamawiający przeprowadził w trybie podstawowym. Zamawiający dokonał podziału zamówienia na część nr 1 – dostawa akcesoriów peryferyjnych do laptopów oraz część 2 – dostawa laptopów. Przeprowadzenie drugiego postępowania miało na celu nabycie dodatkowych czterech laptopów – potrzeba w tym względzie zaistniała w wyniku pozytywnej weryfikacji²² pierwotnie odrzuconych wniosków – oraz zakup akcesoriów komputerowych²³ do wszystkich zakupionych w ramach Programu laptopów. Wartość zamówienia oszacowano 7 listopada 2022 r na podstawie ofert sklepów oferujących asortyment będący przedmiotem postępowania o udzielenie zamówienia. SWZ zawierający m.in. opis przedmiotu zamówienia zatwierdzono 10 listopada 2022 r.²⁴. Jak w wyżej opisanym postępowaniu ZP.271.07.2022, i w tym wypadku w SWZ zawarto wymóg, aby oprogramowanie biurowe posiadało funkcjonalność obsługi poczty i kalendarza, przy czym nie podlegał to modyfikacji w toku postępowania. SWZ

²¹ Dz. U. z 2024 r. poz. 1320

²² Po otrzymaniu potwierdzenia z KOWR faktu zatrudnienia wstępnych w PGR po dodatkowej weryfikacji dokumentacji.

²³ Mysz bezprzewodowa, słuchawki bezprzewodowe, torba do laptopa, podkładka pod mysz, pendrive.

²⁴ SWZ zatwierdził z up. Wójta jego zastępca.

udostępniono na stronie internetowej prowadzącego postępowanie oraz na internetowej platformie zakupowej²⁵. Postępowanie wszczęto 10 listopada 2022 r. wyznaczając graniczny termin składania ofert na 18 listopada 2022 r. godz. 9:00. Wójt 17 listopada 2022 r. zarządzeniem nr 90/2022 powołała trzyosobową komisję przetargową, w skład której wchodził informatyk zatrudniony w Urzędzie. Otwarcie ofert nastąpiło w dniu 18 listopada 2022 r. o godz. 9:30. W terminie określonym przez zamawiającego wpłynęły cztery oferty, z których trzy zostały odrzucone jako nie spełniające warunków SWZ. Informację z otwarcia ofert opublikowano 18 listopada 2022 r. a zawiadomienie o wyborze najkorzystniejszej oferty 29 listopada 2022 r. na internetowej platformie zakupowej.

Pomimo tego, że oferta na dostawę laptopów, wybrana jako najkorzystniejsza, nie spełniała wymogów zawartych w SWZ w zakresie funkcjonalności oprogramowania biurowego, co zostało opisane w sekcji stwierdzone nieprawidłowości, 6 grudnia 2022 r. zawarto umowę na dostawę sprzętu i akcesoriów komputerowych z wykonawcą wyłonionym w trakcie ww. postępowania.

(akta kontroli str. 339-639)

2.3 Dostawę laptopów wraz z oprogramowaniem²⁶, zakupionych w ramach postępowania ZP.271.07.2022 zrealizowano 22 września 2022 r. Laptopy w liczbie 647 szt.²⁷ odebrano bez uwag, co zostało potwierdzone podpisem wykonawcy zamówienia oraz Wójta na protokole odbioru, na którym zawarto stosowną adnotację. Dostawę czterech laptopów wraz z oprogramowaniem oraz akcesoriów komputerowych²⁸ do wszystkich zakupionych w ramach Programu laptopów w ramach postępowania ZP.271.15.2022 zrealizowano 15 grudnia 2022 r. Przedmiot dostawy odebrano bez uwag co zostało potwierdzone stosowną adnotacją na protokołach i podpisami wykonawcy zamówienia oraz Wójta.

W wyniku zawartych umów Gmina pozyskała laptopy o oczekiwany parametrach zawartych w SWZ, z wyłączeniem funkcjonalności oprogramowania pakietu biurowego w zakresie obsługi poczty i kalendarza. W SWZ zawarto wymóg, aby oprogramowanie biurowe posiadało funkcjonalność m.in. obsługi poczty elektronicznej, zaś w trakcie postępowania ZP.271.07.2022, w wyniku korespondencji z wykonawcami zrezygnowano z tego wymogu dopuszczając jako wystarczający pakiet oprogramowania biurowego nie posiadający tej funkcjonalności. Postępowanie ZP.271.15.2022 w zakresie dostawy laptopów przeprowadzono w oparciu o te same wymagania jak w postępowaniu ZP.271.07.2022, powtarzając pierwotne wymagania dotyczące pakietu oprogramowania biurowego.

W zakresie wymagań sprzętowych, oprogramowania i warunków gwarancji dostarczone laptopy spełniały m.in. poniższe wymagania²⁹:

- procesor x86 z możliwością uruchamiania aplikacji 64 bitowych, minimum dwu rdzeniowy, częstotliwość taktowania min. 2,6 GHz na rdzeń, CACHE min. 4 MB,
- pamięć RAM min. 8 GB DDR3/DDR4,
- dysk twardy min. 240 GB SATA 3,
- zintegrowana karta graficzna,
- matryca 15,6" o rozdzielczości 1920X1080 pikseli,

²⁵ ug.glowczyce.ibip.pl, <https://platformazakupowa.pl/glowczyce>

²⁶ Sprzęt dostarczono z systemem operacyjnym MS Windows 11 Home i MS Office Home&Student

²⁷ Postępowanie dotyczyło zakupu 645 sztuk laptopów wraz z oprogramowaniem. Zamawiający zgodnie z upzp zawarł z wykonawcą aneks zwiększający liczbę zamówionych laptopów do 647 szt.

²⁸ Żelowa podkładka pod mysz, mysz Logitech M185 bezprzewodowa, pamięć pendrive 128 GB, słuchawki JBL Tune 510 BT, torba do notebooka.

²⁹ W ramach poszczególnych zamówień otrzymano ten sam model tego samego producenta.

- wbudowane w sposób trwały interfejsy zewnętrzne m.in. HDMI, RJ45, USB 3.0, czytnik kart pamięci, kamera, Bluetooth min. 4.0,
- karta sieci WLAN,
- bateria zapewniająca dwie godziny pracy,
- system operacyjny o architekturze x64
- min. dwuletnia gwarancja

Sprzęt wydawano w fabrycznie zaplombowanych kartonach, dołączając pudełko z oprogramowaniem biurowym oraz akcesoria komputerowe zakupione w ramach drugiego postępowania.

Sprzęt komputerowy dla końcowych odbiorców wydawany był w Urzędzie Gminy w Główczykach, Zespole Szkolno-Przedszkolnym w Główczykach, Zespole Szkolno-Przedszkolnym w Żelkowie, Szkole Podstawowej im. J. Tuwima w Poblóciu, Szkole Podstawowej im. Jana Kochanowskiego w Stowięcinie na podstawie wykazu miejsc i ilości dostarczenia sprzętu komputerowego³⁰.

W ramach Programu przekazano łącznie 651 laptopów wraz z oprogramowaniem i akcesoriami.

Nie wystąpiły przypadki nieodebrania sprzętu komputerowego. Zwrot sprzętu dotyczył sześciu laptopów w przypadkach, w których uczniowie skorzystali z programu „Laptop dla ucznia”. W związku z tym Urząd opracował plan naprawczy.

Sprzęt komputerowy dla końcowych odbiorców wydawany był w Urzędzie oraz placówkach oświatowych do których uczęszczali beneficjenci Programu.

Analiza dokumentacji 67 spraw rozpatrzonych przez Gminę pozytywnie (objętych badaniem w ramach pkt 1.6. wystąpienia pokontrolnego) wykazała, że wszyscy obdarowani zawarli z Gminą umowy darowizny w okresie od 21 września do 28 grudnia 2022 r., określające warunki przeniesienia na własność sprzętu zakupionego w ramach Projektu oraz zasady jego przekazania i użytkowania. W umowach określono m.in., że:

- obdarowany oświadcza, że stan techniczny przedmiotu darowizny opisanego w §1 umowy jest mu znany i przyjmuje go w takim stanie, jaki jest na dzień przyjęcia,
- obdarowany oświadcza, że zapoznał się z Procedurą monitorowania utrzymania efektów Programu
- odbiór sprzętu nastąpił w dniu podpisania ww. umowy i został potwierdzony protokołem zdawczo-odbiorczym stanowiącym załącznik nr 1 do ww. umowy,

Po przekazaniu sprzętu odbiorcom, które nastąpiło w okresie obowiązywania stanu zagrożenia epidemicznego z powodu Covid-19³¹, w szkołach na terenie Gminy nie prowadzono nauki w formie zdalnej.

(akta kontroli str. 9-92, 339-639, 655-682, 893-894, 912, 966-968)

2.4. Do Urzędu nie wpłynęły skargi, wnioski ani petycje dotyczące realizacji Projektu oraz zgłoszenia problemów z użytkowaniem przekazanego sprzętu.

W Urzędzie nie prowadzono działań w celu przygotowania dzieci i uczniów do właściwego wykorzystywania przekazanych laptopów, z uwagi na to, że – jak wyjaśnił Wójt – regulamin Programu nie przewidywał takich działań. Urząd nie posiadał informacji w zakresie korzystania z beneficjentów Programu z procedury reklamacyjnej.

(akta kontroli str. 9-92, 274-279)

³⁰ Sprzęt dla grupy beneficjentów objętej badaniem wydawany był od 21 września 28 grudnia 2022 r.

³¹ Ww. stan zagrożenia odwołano z dniem 1 lipca 2023 r.

2.5. Urząd złożył wniosek rozliczający grant 17 marca 2023 r. oraz jego korektę³² w dniu 22 maja 2023 r. Wniosek został zatwierdzony 07 czerwca 2023 r. We wniosku wykazano – zgodnie z danymi wynikającymi z dokumentów źródłowych oraz ewidencji księgowej – wydatki kwalifikowalne w kwocie 1 953,2 tys. zł³³, zrealizowane wskaźniki (647 laptopów z pakietem MS Office Home&Student określone w ww. umowie i 4 dodatkowych laptopów z pakietem MS Office Home&Student oraz akcesoria komputerowe do wszystkich zakupionych laptopów), opis zmian w projekcie oraz zwrot niewykorzystanej kwoty 117,2 tys. zł. Zwrot środków nastąpił 28 grudnia 2022 r. Operator nie nałożył na Gminę korekty finansowej ani nie stwierdził nieprawidłowego wykorzystania dofinansowania.

W okresie utrzymania efektów Projektu do Urzędu zostało zwróconych sześć laptopów w związku z programem „Laptop dla ucznia”. Zwrócone laptopy przekazano do szkół podstawowych na terenie Gminy.

(akta kontroli str.640-825, 912, 969-1044)

2.6. W Gminie opracowano procedurę utrzymania efektów Programu. W procedurze wskazano m.in. że:

- przekazany sprzęt i akcesoria stają się własnością Obdarowanego, jednakże Obdarowany jest odpowiedzialny za ich odpowiednie utrzymanie, konserwację oraz przede wszystkim używanie ich zgodnie z przeznaczeniem przez osobę wskazaną w Umowie darowizny,
- obdarowany pozostaje odpowiedzialny materialnie za utratę sprzętu komputerowego i akcesoriów peryferyjnych bądź ich uszkodzenie nieobjęte gwarancją i niewynikające ze zwykłego użytkowania sprzętu i akcesoriów zgodnie z ich przeznaczeniem.,
- obowiązkiem Obdarowanego jest (przez okres 2 lat od daty zakończenia Projektu) składanie oświadczeń lub przedstawianie dokumentacji zdjęciowej na podstawie wezwania przedstawiciela Gminy,
- w przypadku niezłożenia oświadczenia przez Obdarowanego do tego wezwanego, Obdarowany zobowiązuje się do okazania na wezwanie Gminy sprzętu komputerowego i akcesoriów peryferyjnych m.in. w celu oceny ich stanu technicznego oraz sprawdzenia ich faktycznego dysponowania i użytkowania przez osobę uprawnioną w terminie i miejscu wskazanym przez Gminę,
- wezwania, o których mowa powyżej będą wysyłane do losowo wybranych wnioskodawców, którzy zostali obdarowani w Projekcie.

Pracownik Urzędu odpowiedzialny za realizację procedury utrzymania efektów Programu wyjaśnił, że beneficjenci losowo byli wzywani w terminie 14 dni roboczych od dnia otrzymania wezwania do złożenia oświadczenia o korzystaniu ze sprzętu komputerowego oraz akcesoriów peryferyjnych zgodnie z przeznaczeniem. W przypadku gdy Beneficjent nie złożył w terminie ww. oświadczenia był wzywany do okazania sprzętu komputerowego oraz akcesoriów peryferyjnych w Urzędzie Gminy w celu oceny ich stanu technicznego oraz sprawdzenia ich faktycznego dysponowania i użytkowania przez osobą uprawnioną. Działaniami monitorowania zostali objęci wylosowani Beneficjenci.

³² W dniu 15 maja 2023 Urząd został wezwany do poprawy wniosku rozliczającego ze wskazaniem na konieczność dołączenia lub korekty wskazanych dokumentów. Korekty dotyczyły uzupełnienia podpisów cyfrowych pod dołączonymi załącznikami, weryfikacji oświadczenia dot. podatku VAT, dołączenia do wniosku historii rachunku wygenerowanej za wskazany okres.

³³ We wniosku rozliczającym podano następujące wartości jednostkowe: laptop zakup pierwszy 2164,8 zł, laptop zakup drugi 2300,10 zł, oprogramowanie I 527,67 zł, oprogramowanie II 553,50 zł, akcesoria za komplet 306,89 zł

Wójt wyjaśnił, że w ramach weryfikowania i monitorowania efektów Programu podejmowano działania polegające na rozsyłaniu losowo oświadczeń do beneficjentów korzystających z Programu, które weryfikują i monitorują efekt oraz potwierdzają korzystanie ze sprzętu i jego sprawność. Do tej pory działaniami objęto 29,49% beneficjentów programu. Efekty podejmowanych działań potwierdziły prawidłowe korzystanie beneficjentów z Programu.

Nie wszyscy beneficjenci złożyli oświadczenie zgodnie z terminem wskazanym w wezwaniu. Osoby te odrębnym wezwaniem były zobligowane do okazania sprzętu u Urzędzie Gminy Główczyce w wyznaczonym terminie.

Wszystkie wezwane osoby okazały sprzęt oraz złożyły oświadczenie „Załącznik nr 1 do wezwania do złożenia oświadczenia lub okazania sprzętu w ramach realizacji grantu PPGR”.

W danym oświadczeniu wskazują, iż powierzony sprzęt komputerowy jest wykorzystywany zgodnie z przeznaczeniem. Skala wezwanych osób wynosiła 2,08%.

(akta kontroli str. 852-868, 913-926, 969-1041)

2.7. W Urzędzie nie prowadzono kontroli obejmujących swym zakresem realizację projektu.

(akta kontroli str.9-92, 908-911)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

W ramach postępowania ZP.271.15.2022 o udzielenie zamówienia publicznego na dostawę czterech laptopów wraz z pakietem oprogramowania biurowego i akcesoriów komputerowych do 651 laptopów Gmina jako Zamawiający dokonała wyboru jako najkorzystniejszej oferty, która podlegała odrzuceniu z uwagi na niespełnienie wymogów zawartych w SWZ, co pozostawało niezgodne z art. 239 ust. 1 upzp w zw. z art. 226 ust. 1 pkt 5 upzp.

W dniu 29.11.2022 r., komisja przetargowa wskazała zamawiającemu jako najkorzystniejszą, ofertę pomimo jej niezgodności z wymogami SWZ w zakresie funkcjonalności pakietu oprogramowania biurowego. Zamawiający wymagał, aby dostarczony pakiet oprogramowania biurowego posiadał funkcjonalność obsługi poczty i kalendarza, podczas gdy wersja oprogramowania zaproponowana w wybranej ofercie takiej funkcjonalności nie posiadała.

Pracownik Urzędu, który sporządził notatkę wskazującą, że wybrana oferta spełnia wszystkie wymogi Zamawiającego, zawarte w SWZ do postępowania ZP.271.15.2022 wyjaśnił, że był przekonany, że w oferowanej wersji oprogramowania jest pakiet do obsługi poczty i kalendarza.

W ocenie NIK argumenty przedstawione w wyjaśnieniach nie usprawiedliwiają wyboru jako najkorzystniejszej oferty, która podlegała odrzuceniu

(akta kontroli str. 339-639, 895-907, 912)

OCENA CZĄSTKOWA

Gmina podjęła skuteczne działania w celu uzyskania efektywnego wsparcia uprawnionych mieszkańców w ramach środków finansowych pozyskanych z Programu. Skutecznie udzielano zamówień publicznych w celu pozyskania sprzętu komputerowego, jednakże nie ustrzeżono się od nieprawidłowości w postaci dokonania wyboru oferty, która podlegała odrzuceniu jako niezgodna z SWZ. Umowy na dostawę laptopów zostały zrealizowane terminowo. Odbiorcom końcowym zapewniono ten sam rodzaj sprzętu oraz warunki do nieodpłatnego usuwania usterek sprzętu w okresie jego gwarancji. Wniosek rozliczający otrzymany grant zawierał

dane wynikające z dokumentacji źródłowej. Wprowadzono wymaganą procedurę służącą utrzymaniu efektów Projektu oraz egzekwowano wynikające z niej obowiązki.

IV. Uwagi i wnioski

W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy o NIK, przedstawia następujące uwagi i wnioski:

- Uwagi Najwyższa Izba Kontroli nie formułuje uwag
- Wnioski Podjęcie działań zapewniających prawidłowe stosowanie przepisów upzp.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury w Gdańsku. Prawo zgłaszania zastrzeżeń, zgodnie z art. 61b ust. 2 ustawy o NIK, nie przysługuje do wystąpienia pokontrolnego zmienionego zgodnie z treścią uchwały w sprawie zastrzeżeń.

Obowiązek
poinformowania
NIK o sposobie
wykorzystania uwag
i wykonania wniosków

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK należy poinformować Najwyższą Izbę Kontroli, w terminie 21 od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków pokontrolnych oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Gdańsk, 27 września 2024 r.

Kontroler
Piotr Lewandowski
doradca techniczny

podpis

Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Gdańsku

Dyrektor

p.o. WICEDYREKTOR DELEGATURY
NAJWYŻSZEJ IZBY KONTROLI
w Gdańsku

Ewa Duszka

2 up.
podpis